No. 2599

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 14 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 November.

De minister van Marine heeft niet minder dan 16 folio bladzijden gebezigd om te antwoorden op de bedenkingen der Kamer tegen zijne begrooting, in het voorloopig verslag opgenomen. Te verwonderen is deze uitvoerigheid niet, als men let op de moeijelijkheid der taak, die op de schouderen van dezen minister is gelegd. Wij mogen niet onbillijk zijn jegens zijn voorganger in het departement, die, met geringe en zeer beknibbelde middelen, zoo veel hij kon heeft voorbereid wat noodig was om tot het herstel onzer vloot te kunnen geraken, en die, omdat hij minder bespraakt was, in een oogenblik van kwaad humeur door de Tweede Kamer werd verstooten. Intusschen, wat hij deed moest zich bepalen tot het nemen van administratieve maatregelen, die zijne administratie in al hare veelvuldige en wijd en zijd verspreide onderdeelen betroffen, 1°. om een wanordelijken gang van zaken door een ordelijken te doen vervangen, en 2°. om een bekwaam personeel aan te kweeken. Daarna lag aan de beurt de quæstie van den aanbouw van oorlogs-schepen. Alles vorderden van den minister, dat hij daartoe een stelsel zou voor den dag brengen. Niets zou hem gemakkelijker hebben kunnen vallen, dan een stelsel in de Kamer voor te dragen. Dan, de man, die te gemoedelijk was, zeide, dat het aannemen van een vast stelsel niet zoo gemakkelijk was, dewijl in den laatsten tijd door Frankrijk en Engeland verschillende belangrijke proeven waren genomen, waarvan men in verre na geen voldoend rezultaat had bereikt. Dat er daarenboven nu en dan nieuwe plannen werden gemaakt, die weer aanleiding [illegible] proeven, en dat het te midden daarvan onraadzaam was, reeds nu, zich aan een vast stelsel te binden. Dat alles was veel beter gedacht dan gezegd. En dewijl de Kamer — is 't niet wonder voor een land, dat zijne voornaamste bron van welvaart in den zeehandel vindt? — dewijl de Kamer niet genoegzaam in staat was om naar waarde te schatten wat de minister zeide, zoo werd zij wrevelig om den eenigzins gebrekkigen vorm zijner mededeelingen, en liet den minister vallen met de verklaring, dat zij een stelsel wilde.

De heer de Smit van den Broeke trad met eén stelsel op, evenwel onder het voorzigtig voorbehoud, van daarin naderhand die wijzigingen toe te laten, die de ondervinding nuttig en noodig mogt doen zijn. Naar dat stelsel werd de eerste begrooting van den minister ingerigt. De Kamer had dan alzoo verkregen wat zij *à tout prix* gewild had. Maar ziet, haar eerste werk is bij de behandeling van deze begrooting te erkennen, dat zij niet in staat was, er nu een oordeel over te vellen en daarom wilde hooren, wat de openbare diskussie in den lande daarover zou aan den dag brengen. Zij verzocht dus de begrooting los te maken van het stelsel en neemt die begrooting zonder stelsel aan. 't Is wel. Maar er verloopt een jaar; en de verwachte openbare diskussie komt niet opdagen. Wat er ook al besproken wordt in het land, geen woord wordt er vernomen van het stelsel, dat als onder eene *conspiration du silence* een geheel jaar lang begraven blijft.

Wat nu? Dat weten wij niet. Maar zeer zeker is er tot dus verre in de Kamer minder van het stelsel dan van de inrigting van de begrooting van Marine spraak.

Die inrigting nu is zeer ingewikkeld zoowel wat het materieel betreft, als wat de uitbetaling van het personeel aangaat.

Blijkbaar heeft de minister goeden wil betoond, om alles zoo duidelijk uit elkander te zetten, als hem maar mogelijk is. Daaraan is de groote uitvoerigheid van zijne memorie van beantwoording te danken. Maar voor zoo ver wij 't na kunnen gaan, heeft die memorie slechts het bewijs gegeven, dat zijne begrooting niet is te verduidelijken, en dat eerst in de verrekening van die begrooting kan worden opgegeven, waaraan het geld voor Marine is besteed? Te dien einde schijnt de minister administratieve maatregelen te hebben genomen. Hij wil namelijk eene splitsing van uitgaven, die tusschen hetgeen tot *instandhouding* en tot *uitbreiding* onzer vloot op de begrooting onmogelijk is, doen blijken op de verrekening van zijn beheer. Hij heeft te dien einde de noodige verordeningen uitgevaardigd, dat goede aanteekening worde gehouden van hetgeen zoowel aan *materialen* als aan *arbeidsloonen* tot *uitbreiding* van het materieel der zeemagt zal worden besteed. Daardoor zal men na den afloop van elk jaar kunnen zien, wat voor de *uitbreiding* onzer scheepsmagt is gedaan.

Wat nu het stelsel betreft, voor de nederlandsche zeemagt te volgen, de minister vergenoegt zich met te verklaren, dat hij, afgaande op hetgeen voorleden jaar is geschied, zijne begrooting heeft voorgedragen zonder naar dat stelsel te verwijzen, maar van zijne zijde wel zorg heeft gedragen niet *stelselloos* te handelen. Hij voegt daaraan toe, dat hij betrekkelijk dat stelsel, hoewel hij bereid is alle mogelijke inlichtingen te geven, in de memorie van toelichting niets heeft kunnen zeggen, dewijl de ondervinding sinds dien tijd hem niets heeft geleerd, en dat aanmerkingen van deskundigen over dat onderwerp hem niet bekend zijn. Dit laatste kunnen wij den minister niet betwisten; maar omtrent het eerste veroorloven wij ons eene vraag. Heeft de maritieme oorlog in de twee laatste jaren niets geleerd? Bij voorbeeld, is het niet in de baltische zee gebleken, dat schepen van groot charter er niets kunnen uitvoeren, dat daarentegen kanonneerbooten van eene nieuwe soort, met ijzer geharnast, geduchte middelen tot aanval bieden?

De minister komt te regt op tegen het vermoeden in de sektiën geuit, dat hij Nederland als eene zeemogendheid *vertooning* wil doen maken. Hij zegt, dat zulks niet is te veronderstellen van eene marine, die zich bepaalt bij fregatten zonder een enkel linieschip. Overigens heeft hij geen plan om 20 fregatten te gelijker tijd te water te houden. Vijf daarvan moeten als reserve van 18 à 20 stukken, afgebouwd, op de hellingen blijven staan.

In de memorie van beantwoording van Marine wordt gelijk in die van Koloniën opheldering gegeven, waarom aan het departement van Koloniën het stoomschip *Soembing* is afgestaan tegen den prijs van 2½ ton gouds, om het namens den Koning aan de japansche Regering ten geschenke te geven.

Men had in Japan verlangd, door bemiddeling van Nederland, in 't bezit gesteld te worden van twee schroefkorvetten. Zulks had het opperhoofd te Decima op het denkbeeld gebragt, om, in afwachting dat die beide korvetten kunnen worden geleverd, den Keizer van Japan een stoomschip ten geschenke te zenden. De Regering had in dat voorstel toegestemd, om de aloude betrekkingen van Nederland met het japansche Rijk en de even oude gewoonte van het wisselen van geschenken. Behalve nog dat de zucht der Japaneezen naar stoomschepen belangrijke gevolgen voor de nederlandsche industrie kan hebben, en dat de bevestiging van de naauwer aangeknoopte betrekkingen tusschen Japan en Nederland in 't belang van den Staat is. Wij zien uit dien hoofde volstrekt geen bezwaar tegen het aanbieden van een stoomschip aan den Keizer van Japan. Het verlies voor den Staat daaruit te ontstaan weegt niet op tegen de voordeelen.

Overigens is het gemis van de *Soembing* in de oostindische wateren onmiddellijk aangevuld door de afzending van het stoomschip *Amsterdam*, dat nog later door andere schepen is gevolgd.

Wij vernemen met genoegen uit de memorie van beantwoording van den minister van Koloniën, dat er, ten gevolge der gedane oproeping, aanbiedingen zijn gedaan ter zake van de pakketvaart van hier op nederlandsch-Indië. Zij zijn, met die reeds vroeger bij de Regering waren ingekomen, in handen van eene speciale kommissie gesteld. De minister zegt, dat van den uitslag van het ingestelde onderzoek de beantwoording der vraag afhangt, of de bedoelde dienst zal kunnen worden tot stand gebragt.

Wij hebben daarbij twee wenschen:

1°. dat niet zoo als, helaas! ten onzent maar al te dikwijls gebeurt, de kommissie een voorwendsel zij om de zaak met fatsoen te begraven;

2°. dat noch de kommissie, noch de Regering deze aangelegenheid met kleingeestige bekrompenheid behandelen, terugdeinzende voor eenige offers, die in den aanvang der pakketvaart zouden kunnen worden gevorderd.

Wij verlangen vuriglijk dat de pakketvaart tot stand kome. Wij zijn de eersten geweest, die daarop in Nederland hebben aangedrongen, en zijn daarop herhaaldelijk terug gekomen. De toestand toch is onhoudbaar dat geheel onze korrespondentie met onze oost-indische bezittingen loopt door engelsche handen. Dat kan niet blijven. Er moet een gelegenheid gezocht worden om het monopolie aan de Engelschen te ontnemen. Als men ernstig wil zal men vinden wat men zoekt.

Wij zijn tot dus verre nog in gebreke gebleven te gewagen van de laatst gehoudene bijeenkomst der zwitsersche predikanten-vereeniging, die dit jaar in de maand Augustus plaats heeft gehad. Bij den staat van maatschappelijke ontbinding, die Zwitserland aan de revolutie te danken heeft, en die reeds zulk eene hoogte heeft bereikt, dat zelfs de lofredenaars van de revolutionnaire beweging van 1847 er zich ernstig over moeten verontrusten, is het niet onbelangrijk na te gaan welke de onderwerpen geweest zijn, waarmede de vereenigde predikanten zich te dier gelegenheid hebben bezig gehouden. Als wachters op de muren van Sion, waarvoor zij zich uitgeven, was het toch, minst genomen, hunne roeping op het gevaar te wijzen, dat zoo dreigend zich vertoont; de oorzaken in het licht te stellen, inzonderheid die, niet van toevalligen, maar van dieper ingrijpenden aard, waaraan het verderf van Zwitserland te wijten is, en te overleggen, welke middelen in 't werk behooren gesteld te worden zoowel om zijnen totalen ondergang te verhoeden als om, naar hun vermogen, het herstel der maatschappelijke orde, op het terrein hunner bedrijvigheid, voor te bereiden.

Volgens de verslagen, in de protestantsche dagbladen openbaar gemaakt, zullen de vergaderde predikanten gemeend hebben het best aan hunne roeping te beantwoorden door de volgende vragen te behandelen:

1°. Welke is de verhouding van de kerk en hare dienaren tegenover het pauperismus?

2°. Welke zijn, tegenover het r. katholicismus, de middelen van direkt of indirekt proselytismus, meest overeenkomende met den geest des Evangelies en de behoeften van onzen tijd? Terwijl

3°. gehandeld is „over de Protestanten in de verstrooijing."

Ziedaar dan de onderwerpen, tot welker bespreking 120 predikanten uit alle windstreken, uit Zwitserland en Amerika, uit Nederland en Italië, uit Engeland, Frankrijk en Duitschland bijeen gekomen waren; ziedaar wat zij hunner aandacht het meest waardig keurden op het oogenblik, dat alle ooggetuigen eenstemmig zijn in hunne verklaring, dat in Zwitserland bij de groote menigte de godsdienst niet meer in eer of aanzien is; dat de wetten der zedelijkheid er in den regel buiten aanmerking blijven; dat het er gedaan is met den eerbied voor het gezag; dat personen en goederen naauwelijks meer beschermd worden tegen de aanslagen van het gepeupel; dat het pauperismus er dreigend het hoofd opsteekt, ter handhaving van een vermeend regt op onderstand; op het oogenblik, met één woord, dat Zwitserland uit een te vallen en over schijnt te gaan in een staat van wezenlijke anarchie. Moet men niet toegeven, dat die 120 predikanten, te Genève vergaderd, wel doordrongen waren van het gewigt diens oogenbliks? dat zij van een juist inzigt in zijne meest dringende behoeften het bewijs hebben gegeven? dat zij getoond hebben, hoezeer het heil der maatschappij hun ter harte gaat en met welke opoffering en volharding zij tot haar behoud willen medewerken?

Inderdaad, de verdiende lof mag hun, voor hun zamenspreken, niet onthouden worden. Zóó wordt een Staat, die ten gronde gaat, het best behouden! Het kommunismus is bezig er zich feitelijk geldend te maken: 120 predikanten *handelen* daartegenover niet, gedragen zich niet als lieden, die *weten*, door welke middelen de driften in bedwang te houden zijn, maar *onderzoeken* onderling welke toch wel de verhouding is van het kerkgenootschap tegenover het pauperismus — en vermoedelijk dan

nog wel zonder tot eenig stellig resultaat te komen. Inderdaad, zóó wordt een Staat die ten gronde gaat, het best behouden! Alle godsdienst wordt er bespot en geminacht en alle voorschriften der zedewet worden er met voeten getreden; alle organiesch verband valt er weg en het individu, hartstogtelijk en onbeteugelbaar, blijft er alleen over: 120 predikanten, om tegen de barbaarscheid, die aanrukt, een dam op te werpen, komen bijeen om onderling rustig te overleggen, op welke direkte of indirekte wijze aan het Katholicismus afbreuk kan gedaan worden! Ja, inderdaad, zóó wordt een Staat, die ten gronde gaat, het best behouden! En praten ze dan, ten slotte, nog zoo wat over de „Protestanten in de verstrooijing," welligt om te konstateeren dat die toestand van verstrooijing, overeenkomstig het protestantsch beginsel van vrij onderzoek, hun meest natuurlijke toestand is, — wie weet of ze zóó dan niet tot de erkenning kunnen komen, dat „daar het Protestantismus de eenheid des geloofs verbroken en het menschelijk geslacht dermate verstrooid heeft, dat eindelijk het individualismus, — in Zwitserland, bijv. om te beginnen, — heeft kunnen triomfeeren, datzelfde Protestantismus uit dien hoofde onmagtig is, om op nieuw bijeen te brengen, wat, langs den weg der konsequente toepassing van zijn beginsel, aan den oever eens onpeilbaren afgronds geraakt is. En komen ze eenmaal tot die erkenning, waarlijk, dan mag hun zamenspreken niet ijdel en onvruchtbaar genoemd worden, en dan zullen wij de eersten zijn om toe te geven, dat het eene hooge praktische waarde heeft.

Wij hebben voor ons liggen een soort van staatkundige memorie, door den heer Angelo Brofferio, lid van het sardiniesch parlement, en hoofd der demokratische oppozitie, uitgegeven. Dit geschrift is zeer leerzaam; want het toont duidelijk aan hoe de verschillende ministeriën, die zich in Piemont opvolgden, gedurig de regten en belangen der Kerk opofferden, om de pogingen hunner tegenstanders te verlammen, en hoe deze schuldige inschikkelijkheid, om niet te zeggen misdadige lafhartigheid, slechts te weeg bragt, dat de revolutionnaire eischen steeds stouter werden, zonder dat de ministers zich den steun en de medewerking eener onhandelbare minderheid verzekeren konden.

Dit schouwspel is niet nieuw in de geschiedenis der omwentelingen, maar wij betwijfelen of het ooit duidelijker en tastbaarder dan in het geschrift van den heer Brofferio werd opengelegd.

De afgevaardigde der radikale partij klimt tot het tijdstip der parlements-ontbinding onder den heer d'Azeglio op, toen deze minister genoodzaakt was tot nieuwe verkiezingen over te gaan, om zich eene meerderheid te verzekeren; de verkiezingen hadden plaats en deden haar effekt; echter bragten zij de oppozitie niet tot zwijgen, want hare krachtigste woordvoerders kwamen in de Kamer terug, en achter dezen vertoonde zich de bewegingspartij, werkzaam en dreigend als altoos.

„Wat deden toen de ministers," vraagt de heer Brofferio, „om de oppozitie minder vijandig te maken, en den last der publieke tegenwerking die, althans ten deele, op hen drukte, af te werpen? Zij verzonnen, de massa's te bedriegen, door haar het schijnbeeld eener godsdienstige hervorming voor te houden, en zij aarzelden niet om haar die priesters op te offeren, welke zich, sedert den slag van Novara, der gematigde partij aangesloten hadden, die priesters, welke op den kansel en in den biechtstoel zoo veel hadden toegebragt, om op de verkiezingen invloed uit te oefenen."

Wij deelen de uitvallen van den heer Brofferio tegen de geestelijkheid niet mede. Zij behooren tot het woordenboek van zijne sekte. Voor de onpartijdigen kunnen zij slechts de beteekenis hebben, dat in deze, zoowel als in zoo veel andere omstandigheden, de geestelijkheid, en met haar de godsdienstig gezinde mannen, getrouw aan de beginselen van orde en behoud bleven, ten spijt van alle woelingen der revolutionnairen.

Maar volgens den heer Brofferio, waren de aanvallen tegen de godsdienst slechts voorwendsels, die in werkelijkheid de eischen dier partij niet voldeden, waarvan het ministerie den invloed moest dulden. De bladen spraken en wezen op „de deloyale handelwijze van het kabinet en zijn onderhandsche betrekking met de regering van Rome." De gemoederen werden opgewonden, en een nieuwe parlementaire storm bedreigde het ministerie. Hoe er wederstand aan te bieden?

Brofferio zegt het ons in de volgende woorden:

„Het gouvernement begon te begrijpen dat het tijd werd op nieuw naar het „huismiddeltje tegen de priesters" om te zien, en droeg aan de Kamer twee wetten voor, waardoor, onder toezigt der Regering, de wettelijke regeling van het burgerlijk huwelijk tot stand moest komen."

De heer Brofferio verhaalt de geschiedenis dezer wetten, die door de Kamer der afgevaardigden aangenomen en door den Senaat verworpen, hangende bleven. Ondertusschen, had het ministerie-Cavour belastingen noodig. Een nieuwe beweging tegen de Regering brak uit, en hier en daar hadden oproeren plaats; van den anderen kant scheen het ontwerp van alliantie met de westersche mogendheden veel tegenkanting te zullen ontmoeten. „Toen," zegt de heer Brofferio, boden de heeren Cavour en Ratazzi de vermaarde kloosterwet aan."

Dus altijd hetzelfde systeem: is de ministerieële pozitie in gevaar, steekt de revolutionnaire geest het hoofd op, dan haast de administratie van den heer Cavour zich, om den storm te bezweren door een maatregel, dien de heer Brofferio „het huismiddeltje tegen de priesters" noemt.

IJdele toegeeflijkheid! lafhartigheid, even schuldig als onvruchtbaar! de omwenteling is onverzadelijk: naauw heeft zij een slagtoffer gemaakt, of zij verlangt reeds weder naar een ander. Wat zij verworven heeft telt zelfs niet eens mede, en het artikel van den heer Brofferio eindigt met de beroovingswet een teleurstelling en een bedrog te noemen; en dat waarom? omdat zij niet doortastend genoeg is, daar zij de kloosters niet geheel opheft.

Door den heer van Vliet is de ondervolgende brief gerigt geworden, aan ieder der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

's Gravenhage, 9 November 1855.

„De ondergeteekende heeft de eer U ten deze aan te bieden een afdruk der Adressen op grond van het votum door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, uitgebragt in hare zitting van 3 Maart jl., omtrent de „Inlichtingen" door den heer minister van Koloniën, verstrekt op zijn bekend beklag — door hem aan dien minister ingediend en van des ministers beschikkingen op dezelve.

„De bezwaren, welke de ondergeteekende ten opzigte van deze beschikkingen meent te hebben, ontwikkeld zijnde in de verschillende adressen, vooral in het laatste ged. 30 September jl., neemt hij de vrijheid, naar derzelver inhoud te verwijzen. De kennisneming dezer stukken zal u, naar de ondergeteekende vertrouwt, doen zien, dat er bij den heer minister in deze bestaat: ingewikkeld streven om uitvoering te onthouden aan het door de Kamer uitgesproken oordeel, dat des onderg. „„uitzetting „„uit de Preanger Regentschappen en de wijze waarop „„die heeft plaats gehad, haar niet is gebleken door „„eenige wettelijke verordening geregtvaardigd te zijn"; bemantelde poging om de verantwoordelijkheid die Z. Exc. daardoor tegenover de Kamer op zich laadt van zich af te schuiven, door alsnog en wederom terug te komen op hetgeen bij de Kamer, na langdurig onderzoek, tegenover 's ministers „Inlichtingen" en in zijne tegenwoordigheid, met allen parlementairen ernst is verstaan; — in een woord, dat er in deze bestaat: tastbare miskenning, ja, schier volkomen ter zijdestelling van het onderzoek en votum der Kamer.

„Tevens voegt de ondergeteekende bij deze afdrukken een duplikaat afdruk van zijn in der tijd aan de Kamer ingediend „Beknopt overzigt" en bijlage.

„Het doel waartoe de onderg. zich veroorlooft uwe aandacht thans op deze bescheiden in te roepen, is: dat de inhoud er van U moge bewegen bij de aanstaande beraadslaging over de begrooting, de vraag ter sprake, en kan het zijn, ter beslissing te brengen: of de heer minister van Koloniën aan het meergenoemde votum der Kamer het Staatsregtelijk gevolg is gevende dat er, met betrekking tot den onderg., in ligt opgesloten.

„Ontvang enz"

Men schrijft ons uit Eindhoven, 10 Nov.:

„De afloop der op gister plaats gehad hebbende herkiezing voor het lidmaatschap der Provinciale Staten tusschen de heeren: W. Huijsmans, notaris te Eindhoven en H. J. Smits, brouwer te St. Oedenrode, is geweest als volgt:

„Getal stemmen 609; geldige 602; van onwaarde 7; waarvan de heer W. Huijsmans 386 en de heer H. J. Smits 216 stemmen had; zoodat tot lid der Provinciale Staten in dit gewest bij herkiezing gekozen is, de heer W. Huijsmans, notaris te Eindhoven.' (*N. B.*)

In eene cirkulaire van aan alle Kamers van Koophandel, door den minister van Koloniën rondgezonden, wordt de beantwoording door die Kamers verzocht van de vraag, of in verband met de tegenwoordige omstandigheden overwegende bezwaren bestaan tegen de opheffing van het stelsel van differentiële regten in Nederl. Indië en zoo zoo ja, welke?

Men wacht binnen weinige dagen de bekendmaking van het eerste verslag van de Staats kommissie, benoemd bij koninklijk besluit tot het voorstellen van maatregelen, ten aanzien van de slaven in de nederl. West Ind. Koloniën, met 18 bijlagen, uitgegeven op last van Z. Exc. den minister van Koloniën. (*Amst. Cour.*)

Vooreergisteren heeft op den Holl. Spoorweg de tweede trein van Amsterdam naar Rotterdam eene vertraging ondervonden, door het breken van de as der lokomotief bij de Vink; er hadden daarbij geen ongelukken plaats, doch moest er eerst naar Rotterdam geseind worden om eene andere lokomotief.

Te rekenen van den 15 November 1855, treden voor het telegrafiesch verkeer met België en Frankrijk de bepalingen der overeenkomst in werking, welke dienaangaande tusschen de gemagtigden van België, Frankrijk en Pruissen op den 29 Junij jl. te Berlijn is gesloten. Deze bepalingen stemmen overeen met de thans voor het verkeer binnen het gebied der Duitsch-Oostenrijksche telegraafsvereeniging geldige regels, opgenomen in het koninklijk besluit van den 31 Oktober 1855, behoudens de volgende uitzonderingen:

1°. De naam van den onderteekenaar telt slechts voor één woord, doch de titels, voornamen, voorzetsels en standaanduidingen gelden voor even zoo vele als gebruikt worden om die uit te drukken.

2°. Regeringsberigten in geheim schrift worden volledig gecollationeerd, en de prijs van het berigt wordt daarvoor met de helft verhoogd, tenzij op het berigt uitdrukkelijk door den afzender is verklaard dat het collationement niet wordt verlangd, in welk geval slechts de gewone verzendingskosten worden betaald.

3°. Voor nachtberigten naar kantoren zonder doorloopende nachtdienst, wordt de dubbele tariefprijs betaald. Vooruitbetaalde kosten voor antwoord, herhaling of ontvangbewijs van nachtberigten worden, zelfs wanneer de verzending daarvan over dag plaats vindt, volgens den dubbelen tariefprijs berekend; tenzij de afzender uitdrukkelijk verlangt dat het overseinen bij dag geschiede.

In dat geval behoort dit op het oorspronkelijke berigt te worden vermeld.

4°. De verhoogde kosten van nachtberigten, die door onvoorziene omstandigheden hunne bestemming eerst den volgenden morgen bereiken, worden den afzender niet terugbetaald.

De nieuwe, binnen het gebied der Duitsch-Oostenrijksche telegraaf-vereeniging geldige bepalingen zijn mede op het verkeer met Groot-Brittannie, en langs de lijnen der nederlandsche en rotterdamsche telegraafmaatschappijen van toepassing.

Blijkens eene mededeeling van het oostenrijksche telegraafbestuur, kunnen nachtberigten naar alle Zwitsersche telegraafkantoren worden verzonden, mits zij voor 8 ure des avonds worden aangekondigd en tegen betaling van het dubbel tarief. Dagberigten, waarvan de verzending vertraagd is, worden ook des nachts, zonder verhooging van tarief, door de zwitsersche grenskantoren aangenomen, maar eerst den volgenden morgen bij het openen der dagdienst verder geseind. Deze bepalingen zijn zonder invloed op de doorzending door Zwitserland, die ook des nachts zonder verhooging van kosten plaats vindt.

Te Komorn, Oedenburg en Wiener Neustadt in Oostenrijk, te Ibraila in Wallachye, te Ferrara in den Kerkelijken Staat en te Libourne en Lunel in Frankrijk, zijn telegraafkantoren geopend.

De berigten naar de wurtembergsche spoorwegkantoren te Besigheim, Bietigheim, Bretten, Ludwigsburg, Mühlacker en Maulbronn worden over Bruchsal, Heilbronn of Stuttgart, die naar Cannstatt, Esslingen, Geislingen, Göppingen, Lonsee, Plochingen en Sussen over Stuttgart of Ulm, en die naar Aulendorf, Biberach, Laupheim en Ravensburg over Ulm of Friedrichshafen verzonden.

Aan het badensche kantoor te Pforzheim is eene beperkte dagdienst ingevoerd.

In Groot-Brittannie zijn te Farnborough en Nuneaton telegraafkantoren geopend. Daartegen is het kantoor Warwick weder voor de dienst gesloten.

's GRAVENHAGE, 12 Nov. In deze residentie is gekomen en aan het hotel de *Oude Doelen* afgest Z. Exc. de Burggraaf de Seisal, minister van Z. M. koning van Portugal bij het ned. Hof, belast met overbrengen van het officieel berigt der troonsbeklim van zijnen souverein aan het ned. Hof.

— Op de wei- en spoeling-varkens-markt was de voer heden veel talrijker dan de vorige week. De varkens werden voor 20 tot 22 centen per pond en spoeling voor 18 tot 22 centen per pond vrij afge

— Op de heden gehoudene veemarkt werd door heer W. C. van der Kuylen een twintigtal koebe aangebragt, die allen door den heer van Ommeren den aangekocht, beiden alhier woonachtig. Over het geheel was er veel vee ter markt aangebragt.

ROTTERDAM, 12 November. Heden morgen omst 10½ ure is in het midden van de Bierstraat alhier hevige brand uitgebarsten in de woon- en pakhuizen de heeren C. L. en A. Q. Kolff, firma Tollens en kooplieden in verwwaren.

Men was dezen middag een aantal vaten ter wachtende en twee knechts waren bezig, om de zige vaten te verplaatsen. Een dezer knechts had geluk(?) de lantaarn met den voet om te stooten, volge waarvan de kaars er uit viel en de uitgeleke pentijn op den grond vlam vatte. De beide knechts aanvankelijk de vlam uittrappen, doch verspreide door het vuur nog meer, dat zich dadelijk aan en aan andere, in deze met ligt ontvlambare heden opgevulde pakhuizen, mededeelde en alzoo zoodanigen omvang kreeg, dat er bijna geen tijd bleef om de beide familiën, op de bovenhuizen achtig, te waarschuwen. Men had dan ook naauw

tijd om de kinderen te redden. Een gedeelte van den inboedel is geborgen.

De brandweer was met den meesten spoed en ijver op de been en het is alleen aan hare doeltreffende maatregelen en aan de goede orde, die door politie en inmiddels onder de wapenen gekomen schutterij uitmuntend werd gehandhaafd, te danken, dat de ramp geen grooteren omvang heeft gekregen. Eerst ten 1 ure was men den brand meester. De nevenstaanden panden, alsmede het achtergedeelte der belendende huizen in de Wijnbrugstraat hebben mede schade bekomen. De beide panden van de HH. Kolff zijn uitgebrand. (*N. R. Ct.*)

DORDRECHT, 11 Nov. Wij vernemen dat de schilderij, voorstellende *een Avondlicht*, hetwelk door den heer J. Rosierse, kunstschilder alhier, op de algemeene wereldtentoonstelling te Parijs is ingezonden, aldaar is aangekocht.

NIEUWE DIEP, 11 Nov. De nu laatstelijk weder aangewende pogingen, om het marine-dok aan 's rijks werf te Willemsoord, in bruikbaren staat te brengen, hebben op nieuw tot een teleurstellend resultaat geleid. Het oordeel van deskundigen omtrent de plannen en leidingen van dit zoo kostbare werk in het midden latende, zij hier alleen de wensch geuit, dat Z. Exc. de minister van marine moge doordrongen zijn van de groote behoefte, die er aan een droog dok voor dit belangrijk marine-etablissement, aan zulk eene uitmuntende havenplaats bestaat. (*H.*)

VELSEN, 10 Nov. Onze najaars-veemarkt van heden was buitengewoon druk door kooplieden en vee bezocht. Er waren ongeveer 2000 stuks aan de lijn. De handel was zeer levendig en de prijzen waren over het algemeen hooger dan men zulks verwacht had.

HOORN, 12 Nov. Het heugt weinig ingezetenen dezer stad, zoo een menigte vee op de najaars markt gezien te hebben, als heden aangevoerd is. Nagenoeg van het eene einde der stad tot het andere einde in eene regte rigting, ziet men eene dubbele rij te koop aangeboden vee, en sedert gisteren middag zijn reeds eenige schepen, beladen met vee, naar de overzijde vertrokken, er is dus vooreerst nog niet te bepalen, hoe groot het getal aangevoerd vee is.

UTRECHT, 9 Nov. In de vergadering der provinciale staten van gisteren is tot lid van het kollegie van gedeputeerde staten benoemd de heer Mr. A. J. van Beeck Calkoen, wethouder dezer stad, in de plaats van den baron Taets van Amerongen Natewisch, die voor deze betrekking [illegible]

's HERTOGENBOSCH, 9 [illegible] plegtige installatie plaats gehad van Mr. P. J. A. M. de [illegible]lebois, als prokureur-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noord Brabant, bij welke gelegenheid ZEd. Achtb. eene hoogst belangrijke rede heeft uitgesproken, die door de talrijke toehoorders met onverdeelde belangstelling werd aangehoord.

ARNHEM, 10 Nov. Wat de opening des Rijnspoorwegs van hier op Emmerik betreft, dezelve zal nog wel eenigen tijd aanhouden, wegens een gebleken gebrek in de burg te Westervoort over den IJssel. De middelste kolom in de rivier, waarop de draaibrug bevestigd is, verzakt al meer en meer en men vreest dat dezelve al dieper zal wegzakken, waardoor de burg niet meer horizontaal liggende voor den spoortrein niet meer zal geschikt zijn. De kosten van herstel en de tijd daartoe vorderd, zullen beide belangrijk zijn.

LUXEMBURG, 6 Nov. HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik der Nederlanden zijn gisteren op het kasteel Evalderange teruggekeerd. De wetgevende Kamer heeft haar zittingen hervat; de belangrijkste quæstie in behandeling is die der spoorwegen. Men wacht alle dagen de fransche kommissarissen.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

TURIJN, 12 Nov. De troonrede, door den koning heden bij het openen der zitting van de wetgevende kamers uitgesproken, is hoofdzakelijk van den volgenden inhoud. De vorst vangt aan met de herinnering aan de treffende verliezen door hem in het afgeloopen jaar geleden, waardoor zijn hart zwaar werd beproefd, doch die hem niet hebben doen aarzelen zijne wapens te vereenigen met de wapens derzulken, die ze hebben opgevat ter verdediging van der volken regt, beschaving en onafhankelijkheid. Met fierheid wijst de Koning op de sardinische land- en zeemagt, die in hare zamenwerking met de heldhaftige legers van Frankrijk, Engeland en Turkije, de gevaren van den roem van deze deelen, en de vermaardheid van Sardinië als krijgshaftige natie staande houden en verhoogen. Door het verzekeren der wettige regten van alle natiën hoopt de koning dat het gemeenschappelijk streven van de geallieerden, om den vrede duurzaam te maken, moge worden bereikt. Over dat pogen smeekt hij des Allerhoogsten zegen af. Met betrekking tot de oorlogskosten doet de troonrede eene leening of eenigen anderen finantiëelen maatregel vooruitzien; de Koning geeft echter de toezegging, dat zijne Regering niets onbeproefd zal laten om den druk der belastingen zoo min bezwarend mogelijk te maken. Aan het slot der rede zegt de vorst, dat hij en de natie zullen voortgaan met het edele voorbeeld te geven van een koning en een volk, door de onverbreekbare banden van liefde en vertrouwen zaâmverbonden, en met gelijke gevoelens bezield hunne pogingen te blijven aanwenden om de grootsche grondslagen van het algemeen welzijn, *orde* en *vrijheid*, onschendbaar te handhaven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 November. De *Moniteur* bevat de volgende teregtwijzing:

»Als het gouvernement tot algemeen nut eenige maatregelen neemt, die niet strooken met de belangen van sommige personen, doen dezen hunne klagten hooren, en strooijen kwaadwillige berigten van ministeriële veranderingen uit. Ook in den laatsten tijd hebben er zulke geruchten geloopen. Terwijl wij aan deze pogingen den naam geven, dien ze verdienen, verklaren wij terzelfder tijd dat de geruchten eener ministeriëele krisis geheel ongegrond zijn.

— Men spreekt veel over de zending van generaal Canrobert, en men houdt het er voor dat de publieke meening haar aandrang zoo sterk aan Koning Oskar zal doen gevoelen, dat hij tot het westersch verbond zal moeten toetreden. Te Stockholm worden allerlei feesten ter eere van Canrobert bereid. Men ziet belangrijke diplomatische feiten van die zijde te gemoet.

— Het is niet zeer waarschijnlijk dat de Koning van Sardinië met de prinses Maria van Cambridge trouwen zal, daar zij den vorst niet schijnt te bevallen. Daar deze prinses protestant is zal het een moeijelijkheid te minder met de sardinische Katholieken wezen.

Men schrijft uit Zwitserland: »De partij der omverwerping viert in dit oogenblik een nieuwe belangrijke overwinning, welke te gevaarlijker is, naardien ze minder op gelet wordt. Dat in alle gouvernementen, ook in republiekeinsche, elementen van orde en instandhouding bestaan, dit weten de rustverstoorders zeer goed, en om die reden hebben zij vooreerst de geestelijke genootschappen, die aanzienlijke bezittingen hadden, ter dood veroordeeld. Nu begint men aan de stedelijke genootschappen en aan de instellingen van verscheidene zwitsersche steden. Zoo heeft men deels door de voorstelling van hersenschimmen, deels door vreesaanjaging de steden Bern, Lucern, Zurich, Freiburg enz., tot deelneming aan spoorweg-stoomboot en andere, hare krachten ver overtreffende ondernemingen weten te verleiden, tengevolge waarvan het van de vaderen geërfde stedelijk vermogen wordt in den grond geboord. Die feiten zijn een belangrijke toenadering tot een nog grootere politiek-maatschappelijke omkeering in Zwitserland; men wil daarmede niet zeggen, dat de zwitsersche burgerij haren val te gemoet gaat en een sterk bolwerk van orde aan den geest der vernietiging en het socialitische kommunismus geofferd wordt Intusschen neemt te dien aanzien de burgerij van Solothurn eene armzalige houding aan, daar zij, naar men berigt, hare fraaije regelmatige vestingwerken laat vervallen en honderd duizend en meer franken uit de bovendien slecht gevulde stadskas wil offeren om aan het spoorweg station eene geschiktere standplaats te geven. Willen de burgers gelijksoortige uitgaven doen, dat zij zulks uit hunne privé-beurs doen, maar niet ten koste der van hunne vaderen geërfde stadsgoederen, waardoor aan vernietiging en oplossing de hand wordt geleend."

ENGELAND.

LONDEN, 11 Nov. De bladen en voornamelijk de *Times* en de *Morning Chronicle* bespreken de redevoering van lord Palmerston bij gelegenheid der installatie van den nieuwen Lord-Mayor. De *Times* ziet er eene oorlogszuchtige strekking in.

— Er zullen te Londen proeven worden genomen met het beleggen van de openbare straat met ijzeren platen voor rijtuigen, dat reeds met goed gevolg, zoowel wat de goedkoopheid als duurzaamheid betreft, toepassing heeft gevonden te Boston en New-York.

— Uit een rapport aan het huis der gemeenten den 28 Febr. 1854 aangeboden blijkt, dat in 1853 (dus voor de oorlogsverklaring) van de *Times* en zijn bijbladen 14,659,670 exemplaren gedrukt zijn, en in 1854 (het eerste oorlogsjaar) 16,775,739 exemplaren. Volgens een derde opgaaf zijn in het eerste halfjaar van 1855 verkocht 9,650,788 exemplaren. Van de oorlogsverklaring tot 1° Nov. dezer jaars, berekent men dat het debiet van de *Times* met bijna 6,000,000 exemplaren vermeerderd is, en de winst per blad op een penny stellende, krijgt men voor de eigenaars van dat blad een vermeerderd jaarlijksch voordeel van cirka £ 25,000 of ƒ 3,000,000.

— Berigten uit Mexico melden dat generaal Castro met een divizie de aan Santa Anna getrouw geblevene troepen, voor van de stad Matamoras is aangekomen, die zich ter stond heeft overgegeven. Parrodi met zijn soldaten heeft de vlugt genomen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 Nov. Men heeft hier goede verwachting van de afkondiging van het konkordaat, ten aanzien der bovenrijnsche kerkelijke verwikkelingen, en vertrouwt men grootelijks op den zedelijken indruk, dien het op de des betreffende regeringen maken zal, wijl, naar men uit goede bron verzekert, de vereffening des strijds niet zoo zeer aan kwaden wil dan wel aan de onwetendheid heeft schipbreuk geleden, waarin men daar omtrent de katholieke zaken verkeert, alsmede aan genoegzame politieke bekwaamheid. In Baden is dit gebrek algemeen gevoeld. Men zal hier te meer van overtuigd zijn, als men het volgende in aanmerking neemt: Een hoofdofficier berispte een militair wegens zijne deelneming aan de plegtige ontvangst van den bisschop van Maintz. De soldaat, die ten jare 1848 door trouw aan zijn vorst zich roemrijk onderscheiden had, beriep zich ten bewijze zijner loyale gezindheid op zijn gehouden gedrag, maar de officier antwoordde hem kortweg: »Ik haat evenveel de roode als de zwarte revolutionairen." Dit vooral behoeft geen kommentarie, 't is van groote beteekenis, vooral daar het bewijst, welk een denkbeeld de ambtenaren in Baden van het kerkelijk konflikt hebben.

— De tijding van het ongeluk, dat aan den aartshertog Maximiliaan, 's Keizers broeder overkomen is, heeft zich hier met bliksemsnelheid verspreid, en een algemeene neerslagtigheid te weeg gebragt. De daarop volgende tijding, die de gemoederen omtrent de gevolgen meer gerust stelde, is overal met vreugde ontvangen. Het droevig berigt werd met zorg voor de Keizerin-moeder geheim gehouden, die er op dit oogenblik nog onbewust van is. Hoewel nadere bijzonderheden omtrent dit voorval ontbreken, weten wij toch dat, toen de paarden op hol gingen, de jonge prins uit zijn rijtuig sprong, en met zooveel geweld op den weg nederviel, dat hij bebloed en buiten kennis werd weg gedragen. Men hoopt dat er geen herschenschudding plaats gehad heeft, en dat dit voorval geen noodlottige gevolgen zal hebben.

De onderlinge genegenheid welke de leden der keizerlijke familie aan elkander verbindt, deed hun dezen slag diep gevoelen. Ieder weet met hoeveel zorg en moederlijke zelfverloochening de aartshertogin Sophia aan het bed van haar beminden zoon gewaakt heeft, toen hij verleden jaar te Triëst aan de Typhus ziek lag.

De aartshertog Maximiliaan Ferdinand, bevelhebber der marine, bemint zijn vak met hartstogt. Hij verwierf groote populariteit door zijn beminnelijk en bescheiden karakter en zijn smaak voor wetenschap, kunst en letteren. Men weet op welke minzame wijs hij aan dichters en kunstenaars zijne bewondering betuigt, en hoezeer hij zijn oom Lodewijk van Beijeren, der dichter-koning, genegen is.

Aan het hoofd der kommissie geplaatst, waaraan de plannen van de kerk voorgelegd werden, die op de plaats van den moord-aanslag tegen den Keizer werd opgerigt, heeft de aartshertog Ferdinand proeven gegeven van zijne diepe kennis der christelijke kunst, wier meesterstukken hij in Italië bewonderd had.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 November.

ONDERTROUWD (8 Nov.): J. B. Bouman met A. C. Caelen.

BEVALLEN (7 Nov.): M. van Hoorn, geb. Cremer, D. — (9 Nov): C. Beversen, geb. Deeman, D. — (10 Nov): G. J. M. Hulsteede, geb. Eskens, D.

OVERLEDEN (7 Nov.): E. Ten Napel, geb. van der Lugt, 83 j. — (8 Nov.): P. H. M. Ducardus, 10 m.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 26,25 à 27½		Pruissische	ƒ 34½ à —
Napelsche	—,— ,, —		Spaansche	—,— ,, —
D. v. h. Est.	11,72½ ,, —		Hamb. Russ.	34 ,, —
Eng. Russen	11,72½ ,, —		Russ. in Z. R.	33½ ,, —
Fransche	55⅜ ,, —		,, Pap. ,,	— ,, —
Belgische	55⅜ ,, —		Poolsche in Fl.	26½ ,, —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ 10, per Stuk	ƒ 9,75	à 9,85
Oude, Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,75	à 11,85
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35	» 9,45

Baren Goud en Specien à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ fijn 11 à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	» 1,77
Zilver 1000 à 980	ƒ —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

POOLSCHE AANDEELEN à Fl. 500. — *Voorloopige opgaaf der 31ste Trekking.*

Serie 56, 75, 123, 131, 162, 182, 286, 393, 476, 519, 529, 772, 859, 869, 908, 920, 936, 1022, 1044, 1052, 1110, 1115, 1309, 1332, 1411, 1506, 2037, 2055, 2197, 2512, 2623, 2697.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		10 NOV. 4½ u. gebl.	12 NOV. 4½ u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld	à 2½ pCt.	62 11/16	62½	a	62⅝	62 9/16
Dito Dito	3 „	74⅛	73⅞	„	74	
Dito Dito	4 „	92 11/16	92 9/16	„	92 11/16	92 11/16
O. I. Leening 1844	4 „			„		
Amortis. Syndik.	3½ „			„		
Handel-Maatschappij	4½ „		124½	„	125¼	125¼
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ „		100	„		
„ Holl. Spoorw.-M.	„			„		
Obligatiën	4½ „			„		
Maatschappij van Weld.	4 „			„		
Aand. Ned. Bank	„			„		
België	2½ „			„		
Dito bij *Rothschild*	2½ „	50½	50⅝	„	50½	
Frankrijk, Obligatiën	3 „			„		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ „	19¾	19⅝	„	19⅝	19½
Dito	3 „		38¼	„	38¼	
Dito Binnenl. à 6/m.	3 „	33⅛	32⅞	„	32⅞	32¾
Coupon-Bewijzen			4⅜	„		
Amortisable Schuld		6 1/16	5⅞	„	5 15/16	
Portugal, te Londen	3 „	40 5/16	40 5/16	„	40¼	40 5/16
Dito Uitgestelde				„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 „		101½	„		
Dito Dito 1828 en 1829	5 „	100½	100½	„		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 „			„		
Dito	4½ „		86⅝	„		
Dito bij *Hope*	4 „	74⅞	74¾	„	75	74¾
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 „	74	74½	„	74¼	
Dito bij id. 5de Serie	4 „		73⅞	„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Inschrijving in Assignat.	6 „		56⅝	„		
Certifikaten van dito	6 „		5 ¼	„	57⅜	
Polen, Certifikaten	4 „		68⅜	„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500			142¼	„		
Oostenrijk, Metalliek	5 „	63 5/16	62⅞	„	63	73
Dito Nationale	5 „	66 5/16	65⅞	„	66	66
Dito Nieuwe 1847	2½ „	32 5/16	32	„	32⅛	
Dito 1851 en 1852	2½ „	32 5/16	32	„	32⅛	
Dito Nieuwe	5 „	72⅞	72⅝	„	72¾	
Dito 1854	5 „	72⅞	72⅝	„	72¾	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 „		69	„		
Dito	4 „			„		
Aand. met Loting fl. 250	„			„		
Nieuwe dito 1854		ƒ 267	267	„		
Pruiss. Aand. 1854	3½ „	194¼		„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				„		
Dito Orig.				„		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 „			„		
Sardinië	5 „			„		
Denemarken, Leen. te Lond.	3 „			„		
Louisiana bij *Hope*	5 „			„		
Braziliën	5 „		98	„	98⅛	
Dito 1843	4½ „			„		
Mexiko	3 „	18½	18⅛	„	18⅜	
Dito Onbepaalde	3 „	18 7/16	18⅜	„	18 5/16	
Peru	4½ „		73½	„		
Grenada, à £ 100	2½ „	18 1/16	18⅛	„		
Dito Uitgestelde			6⅞	„		
Ecuador à £ 100		3¼	3¼	„		
Venezuela, à £ 100	4½ „		26¼	„		
Dito Uitgestelde	1½ „		11⅛	„	11 5/16	
Grieken, te Londen	5			„		

5 pCt. Stieglitz 80½; Gren. onb. 18 1/16; Ecuad. onb. 3¼; Ven. onb. 25¾, 26; Grieken onb. 3; Coup. Ecuad. 36, 38, 38 cert.; O. B. A. ƒ 1000.

Bij geringen omzet waren binnenl. fondsen prijshoudend. — Van de overige buitenlandsche fondsen werden de Oostenrijksche en Spaansche bij vrij levendigen handel tot verlaagde koersen afgegeven.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55 9/16	Livorno	2/m	ƒ 38⅞
»	zigt	» 56 1/16	Napels	»	» 86
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.66
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6 w.	» 30¾
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98¼
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» 34⅝
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» 35 1/16
Lissabon	»	» 41¼	Londen	2/m.	» 11,67½
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,82½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 54; Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 93¾; Spanje 1—3 pc. 19; Binnenl. 3 pc. 33 1/16; Romeinen 5 pc. 81⅜; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66¼.

PARIJS, 12 Nov. Fransche 4½ pc. 90.75; 3 pc. 64,80; 3 pc. Spanje 34; id. 1½ pc. 19¾; 4½ pc. Met. 81; Rom. Leen. 84.

LONDEN, 12 Nov. Consols 88⅞, 3 pc. Spanje buitenl. 38⅝; 1½ pc. dito 20⅛; Comité-Bewijzen 4¾; Passive 6⅜; 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 86½; 4 pc. Holl. 93¾; 2½ pc. id. 64; 5 pc. Sardinië 85; Brazilië 99; 4½ pc. Peru 75; Gren. uitg. 6⅝; id. werk. 19½; 3 pc. Mexiko 19½; Turkije 81¼; 4 pc. Portugal 44; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 12 Nov. Met. 5 pc. 74¾; id. 4½ pc. 64¾; Bank-Aktien 948; Wissel op Londen 11.4; Amst. ——; Parijs 132½; Goud 18⅜; Zilver 14; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 10 Nov. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 95¼.

HAMBURG, 12 Nov. Spanje 3 pc. 31⅛; id. 1 pc. 18⅜; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 12 Nov. 5 pc. Met. 64¾; 1 pc. Spanje binnenl. 19¼; id. 3 pc. 32⅜; Wissel op Londen 3/m. 118¼; Parijs 93⅝; Weenen 105; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 13 November.

Gisteren zijn afgedaan ca. ruim 700 kn. Havana Suiker, van boord te ontvangen der *Havana Paket*, prijs geheim, alsmede ca. 1800 krs. Java zeilend per *Doggersbank*, N° 11¾ a ƒ 42 en 17¾ a ƒ 46 of ca. ƒ 6 a ƒ 7 boven Sept. prijzen. — Ruwe. Vaten. Surinaamsch blond ƒ 41 a 43, en Nickerie bruin ƒ 36 a 40. — Kisten. Brazil wit ƒ 44 a 47, blond ƒ 42 a 44, bruin ƒ 35 a 41; Java wit ƒ 47 a 52, blond ƒ 42 a 46, bruin ƒ 36 a 41. — Kranjangs en Kanassers. Java wit ƒ 47 a 48, ord. wit ƒ 45 a 46, grijs ƒ 43 a 44, blond of geel ƒ 41 a 42, bruin ƒ 36 a 40. — Matten en Zakken. Manilla blond ƒ 41 a ƒ 44, bruin ƒ 34 a 40.

GRAANMARKT.

Tarwe en Rogge iets hooger met veel handel; verkocht van Tarwe: 129 R witb. Poolsche ƒ 576, 126 R dito ƒ 556, 124 R dito ƒ 535 a. d. Zaan; 127 R roodb. dito ƒ 545; 124 R Mecklenb. ƒ 510.

Van Rogge: 121 R puike fijne Zweedsche ƒ 385 Zaan; 118 R grove dito ƒ 343; 119, 121 R Holst. ƒ 344, 352, 120 R o. Odessa ƒ 370; 121 R n. Inlands. ƒ 365.

Garst goed prijshoudend; 111, 116 R Deensche ƒ 250, 264; 116 R Chevalier ƒ 273, 109 R Rostocker ƒ 250.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend; 123 R Amersf. ƒ 310; 121, 123 R Holsteins. ƒ 298, 306; 119 R Inlands. ƒ 283.

Koolzaad. Groninger 87 £. Op 9 vaten Olie dadelijk 106; in April ek. 104 £. *Lijnzaad* een doen: 107 R Archangel ƒ 435. *Raapolie* op 6/w. ƒ 56¾; Vliegend ƒ 55½; 1°. Mei ek. ƒ 55, 4½. Dec. ƒ 55¼. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 44½; Vliegend ƒ 43¾, ½; 1°. Marrt, April en Mei ek. ƒ 44¼; Dec. ek. ƒ 43¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 53½; Vliegend ƒ 52.

ROTTERDAM, 12 Nov. Tarwe. Puike jarige Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. ƒ 570, 588; Middelsoort dito ƒ 540, ƒ 558; puike Nieuwe dito ƒ 531, 546; Middelsoort dito ƒ 473, ƒ 495; Zomer dito ƒ 480, 495. — 154, 155, 156/2 R witbonte Poolsche ƒ 585, 590; 160/2 R jar. Hooglandsche Kleefsche ƒ 585; 160/2 R puike nieuwe dito dito ƒ 580; 161, 163/2 R jar. Bovenl. Ris ƒ 585, 590; 160, 161/2 R nieuwe dito dito ƒ 560, 565, 570; 155/2 R Meursche ƒ 535. — Rogge. Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche ƒ 360, 372; dito Noordbrabandsche ƒ 359, 354. — 151/2 R gedroogde Rostocker ƒ 390; 148, 150/2 R Mecklenburger ƒ 380, 395; 147/2 R gedroogde Deensche ƒ 375; 140, 141, 148/2 R Stockholmer ƒ 365, 369, 370, ƒ 375. — Garst. N. Zeeuwsche en Vlaams. Winter ƒ 234, 255; dito Zomer ƒ 225, 249. — 129/2 R Liebau ƒ 285; 125/2 R oude fijne Deensche ƒ 225, 121/2 R nieuwe Vriessche Winter ƒ 240. — Haver. Zeeuwsche en Polder Korte ƒ 153, 162; dito en dito Voeder ƒ 135, 150; Ligte dito ƒ 126, 132. — 98, 100/2 R jar. Groninger Voeder ƒ 161, 163. — Boekweit. Noordbrabandsche op 142/2 R ƒ 290 a ƒ 298. — Boonen. Zeeuwsche Paardeboonen ƒ 270, 285; Duiveboonen ƒ 300, 309; Walchersche Witte ƒ 420, 428, Zeeuwsche Witte ƒ 396, 420; Walchersche Bruine ƒ 360; ƒ 368; Zeeuwsche Bruine ƒ 350, 353. — Erwten. Walchersche Blaauwe ƒ 366, 375; Zeeuwsche dito ƒ 345, 360; dito groote ƒ 368, 383; Zeeuwsche Graauwe ƒ 360, 390; Geldersche dito ƒ 420, 450. — Koolzaad prijshoudend met eenigen omzet. Zeeuwsch Gestort is tot 90 £; Zakmaak van 83 tot 89 £ gedaan. Voor Zomerzaad is van 82 tot 86 £ besteed. — Kanariezaad 25 cents hooger. Noteren ƒ 12½ a 13. — Bruin Mosterdzaad ƒ 24, 26, Geel dito ƒ 17½, 19½ per Mud. — Raapkoeken ƒ 110, 115. Lijnkoeken ƒ 145, 170 per 1040 St.

Ter Beurze is verkocht: Tarwe. 160/2 R nieuwe Hooglandsche Kleefsche ƒ 575; 161/2 R dito dito dito ƒ 585. — Rogge. 146/2 R Stockholmer ƒ 383. — Gerst. 121/2 R nieuwe Vriessche Winter ƒ 240; 130/2 R gedr. Zweedsche ƒ 264. — Koolzaad. Puik Zeeuwsch 92 £; Zomer 86½ £.

SCHIEDAM, 12 Nov. Gerst. Verkocht: 130/2 R gedr. Zweedsche ƒ 264 3/m.; 132/2 R dito dito ƒ 262 kont. — Moutwijn ƒ 24; Jenever ƒ 23,50; Amst. Proef ƒ 30,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 12 Nov. *Cacao.* Heden zijn afgedaan 70 balen St Domingo a 32½ c. zijnde alles wat er ons nog aan voorraad overbleef.

Koffij. In Braziel blijft veel omgaan, terwijl eene nieuwe verhooging plaats had. Ca. 2500 balen zijn omgezet tot 29 c in Entr. Andere soorten mede zeer gewild, doch door gebrek aan voorraad blijft de omzet beperkt.

Graanmarkt gesouteneerd, doch zonder noemenswaardigen omzet.

Olie. Tot hoogere prijzen werden afgedaan 30000 kilo Cocos- en 4000 kilo Palmolie.

Van *Harst* vonden 1000 vaatjes bruine Amerikaansche koopers.

BORDEAUX, 9 Nov. *Suiker* is ook hier stijgende. Op levering zijn verhandeld 2 ladingen Récencon. Deze soort wordt op fcs. 67 gehouden. Suiker uit de Antillen eveneens gezocht. Op levering werd veel gedaan. Goede 4e kwaliteit op fcs. 65 50 a 66 gehouden.

HAVRE, 10 Nov. *Katoen.* De markt sluit onveranderd, tot 3 uur toe werden niet meer dan 700 balen verkocht.

Ruwe Suiker vast; op de gisteren verhoogde prijzen van fcs. 68 voor goede 4e W. I. soort. Heden ochtend werden gedaan 560 vn. uit onze kolonien a fcs. 68 in loco, 1000 zak Fernambuck op levering N° 12 a fcs. 38 per 50 kilo, en eene partij Java van omme 150 ton zeilend per *Coquisibo* a fcs 71 voor hetzelfde N°. Ook is er sprake van verscheidene partijen Havana tot ferme prijzen.

Van *Cocosolie* zijn 8000 kilo verkocht a fcs 68.

Sterke Dranken gewild.

Granen zeer kalm. In het geheel werden gisteren slechts verkocht 30 vaatjes Extra Genessie in loco a fcs. 55 per vaatje.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 12 Nov. Verstok, Regina Elisabeth, St.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Nov. Van Duyn, Philips van Marnix, B Tinbolt, Aletta Augusta, Akyab. - Stapert, Oranje, Suri Soet, Rotssteen, Axim. - Lootsman, Pomona, Havana. - man, Gezusters Boll, Venetiën. - Van Sluis, Gesina, Hazewinkel, Albertina, Livorno. - Feijen, Stella Maris, Hus, de Arend, Cadix. - Visser, Zaanstroom, Bordeaux.

HELVOET, 12 Nov. Clowting, Admiraal Zoutman, Kong. - Leeflang, Stella Maris, Akyab. - Schaap, Jacoba,

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 12 November, in het O. Z. Heeren Log

1. Het Schouwburg-Gebouw *Théâtre Français*, met toestellen, enz., Binnen-Amstel, Y 30 en 521; ƒ 18700, ƒ P. Baay. — 2. Het Koffijhuis *het Vosje*, Rokin, A 304, drie Huizen en Erven: een Pakhuis en Erve, St. Pieter A 160; ƒ 11000, ƒ 5300, J. Feije — 3. De Houtzaag *de Dolphijn*, benevens vaste en losse Gereedschappen, de Raam-Barrière, Kuiperspad, WW 261 à 264; ƒ 7950, Opgehouden. — 4 Een Huis, Stalling en Erve, aan den steldijk bij de Tolbrug, D 21; ƒ 2400, ƒ 150, H. J. va trop. — 5. Een Huis, Tuin en Erve, einde Overtoomschen K 55; ƒ 625, ƒ 400, A. F. M. Hoefkens. — 6. Het Huis blijf *Namaals Beter*, Kruidnakerspad, aan de Utrechtsche E 25; ƒ 3625, ƒ 600, E Heukensfeld Slaghek. — 7. Twee H en Erven, Onbekende Grachtje bij den Stads Timmer W 596 en 597; ƒ 1147, A. Jong.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever